

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Michaelis Dilherri Contemplationes, Et Suspiria Hominis Christiani

Dilherr, Johann Michael

Norimbergae, 1660

XXIX. De vitanda, in rebus nobis non revelatis, scrupulositate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10209

208 CONTEMPLATIONES
CONTEMPLATIO-
NUM ET SUSPIRIO-
RUM HOMINIS
CHRISTIANI

XXIX.

*De vitanda in rebus nobis
non revelatis scrupulositate.*

Quid affligeris, animula! si tumul-
tuatur ratio, & in abyssum in-
eluctabilem immersa gemit, & voci-
feratur?

*Non ideo falsum quid est;
quod ego non capiam, aut in-
telligam: non est ratio re-
rum mensura, sed ad res illa
sese tenetur applicare.*

*Augusta est ratio: Et re-
rum caelestium immensita-
tem si capere non potest; cur
miraris?*

Quan-

Quantò simplicior est fides nostra, & vita fidei congruentior; etiam si neque disputemus omnia, neque intelligamus: tantò futuri sunt Ecclesiæ cives nobiliores, & Deo chariores; cui, omnibus relictis, esse charissimi velle debemus.

In compendio est, apud religiosas mentes & simplices: & errorem deponere, & eruere veritatem.

Nam si ad Divinæ traditionis caput & originem revertamur; cesat error humanus: & sacramentorum celestium ratione perspectâ, quicquid sub caligine ac nube tenebrarum obscurum latebat, luce veritatis aperitur.

Si aquæ canalis, qui copiosè priùs & largi-

largiter profluebat, subito deficiat; nonne ad fontem pergitur? ut illie defectionis ratio noscatur: utrum, de crescentibus venis, in capite siccaverit? an verò integra inde & plena procurrentis, in medio itinere, destiterit? At si, vitio interrupti aut bibuli canalibus, effectum est, quò minus aqua perseveranter continua ac jugiter flueret: resecto & confirmato canali, ad usum atque potum civitatis aqua collecta, eadem ubertate atque integritate, repræsentatur, quâ de fonte proficiscitur. Hoc & nunc nos facere oportet, præcepta Divina servantes: ut, in aliquo si nutaverit & vacillaverit veritas; ad originem Dominicam & Evangelicam, & Apostolicam traditionem, revertamur: & *inde surgat actus nostri ratio; unde & ordo & origo surrexit.*

Dum alii verisimilia mentiuntur: veritatem subtilitate frustrantur. Quod eò fit: quia ad veritatis originem non redi-

reditur; nec caput quæritur; nec magistri cœlestis doctrina servatur. Quæ si quis consideret atque examinet: tractatu longo, atque argumentis opus non est. Probatio est ad fidem facilis, veritatis compendio.

Quomodo sanè Deus Pater genuerit Filium: nolo, homo! discutias, nec te curiosiùs inferas in profundi hujus arcanum: ne fortè, dum inaccessæ lucis fulgorem pertinaciùs perscrutaris, exiguum illum, qui mortalibus Divinæ munere concessus est, perdas aspectum. Aut, si putas, in hoc omni genere intendendum; priùs tibi proponere, quæ nostra sunt: quæ si consequenter volueris expedire; tunc à terrestribus ad cœlestia, & à visibilibus ad invisibilia præpara te.

Expedi primò, si potes; & explana: quomodo mens, quæ in te est, generet verbum? & quis sit in ea memoriæ spiritus? quomodo hæc, cum diversa sint rebus & actibus, unum tamen sint substantiâ, vel naturâ? &, cum è mente procedant, nunquam tamen ab ipsa
sepa-

separentur? Sed hæc quamvis in nobis, & in animæ nostræ substantia, habeantur: tamen tantò nobis occultiora videntur; quantò & aspectu corporeo magis invisibilia.

De apertioribus requiramus.

Fons quomodo ex se generat fluvium? quo autem spiritu rapidum fertur fluentum? quod quidem cum unum & inseparabile sit, & fluvius & fons: tamen nec fons fluvius, nec fluvius fons intelligi, aut appellari potest. Et tamen qui viderit fluvium, videt & fontem.

Exerce te priùs, anima superstitiosè & frivolè laboriosa, ac laboriosè nihil agens! in horum explanatione: & discute, si potes, quæ habentur in manibus: & tunc ad sublimiora his veniemus. Nec puta, quòd te statim de terra svadeam ascendere super cælos: sed priùs te, si placet, ad istud firmamentum, quod oculis patet, educam: & tibi, si potes, naturam hujus visibilis luminis discute. Quomodo ignis iste cælestis generet ex semetipso splendorem

dorem lucis? quomodo etiam producat vaporem? & cum sint tria in rebus, unum tamen sint in substantia. Etiam si hæc singula investigare potueris: scito adhuc Divinæ generationis mysterium tantò esse differentius & eminentius; quantò creator creaturis potentior; quantò artifex opere suo præstantior; quantò ille, qui semper est, eo, qui ex nihilo cœpit esse, nobilior.

Credendus est ergo Deus, Pater esse unici Filii, Domini nostri: non discutiendus. *Neque enim fas est seruo, de natalibus Domini sui disputare.* Nihil, mihi homo: deest ei, quem utriusque Testamenti doctrina muniverit. Est utrumque illud geminus ille gladius, de quibus Doctor ait æternus: *sat est.*

Utinam, atque iterum utinam, Deus meus longanimis! me ipsum cognoscam, & sciam.

Quòd si animæ meæ, quæ corporis mei obtinet principatum, nec originem

rem

nem scio, nec metior quantitatem, nec, qualis sit, intueri sufficio; si ignota est mihi ratio, quare ipsa delectetur corpore, persecutore suo? si nescio, quis hanc legem membris meis insculperit; ut tam violentâ dominatione spiritum caro opprimat, & melior digniorque natura deteriori succumbat? patienter me ferre oportet: si operatorem universitatis ego non intelligo; qui in minimis operationum suarum particulis, meam profiteri debeo [cæcitatem. In aliis quoque ne progrediar ultrâ, quàm fert mensuræ meæ tenuitas; neve curiosius, quæ supra me sunt, indagem. Dicam rationabiliter & satis constanter: *Nescio secretum: Et consilium Divinitatis ignoro.*

Sufficit mihi, ad causæ omnis probationem, dicti cœlestis oraculum: Deus à se omnia, dicit, aspici, omnia regi, omnia judicari.

Si scire vis, quid tenendum sit? habes

bes literas sacras. *Perfecta ratio est, hoc tenere, quod legeris.* Quâ causâ autem Deus hæc ita faciat? nolo à me requiri. *Homo sum: non intelligo secreta Dei; investigare non audeo; Et ideo etiam attentare formido: quia Et hoc ipsum genus quasi sacrilegæ temeritatis est; si plus scire cupias, quàm sinaris.* Sufficiat tibi: quod Deus, à se agi ac dispensari cuncta, testatur.

Relictis igitur his, potius quæramus, velut boni negotiatores, hæreditatem cœlestem possidere, & ea, quæ conducunt animæ nostræ. Discamus possidere bona, quæ sunt nobiscum permansura. Quæramus imprimis, sigillum Domini in nobis habere: quia, in die iudicii, factâ segregatione illâ à Deo, & congregatis Adæ omnibus tribu-

tribubus uniuersæ terræ, quando pastor suum uocabit gregem: quicumque sigillum habuerint; cognoscent pastorem suum; & pastor sigillo insignitos cognoscet, & ex omnibus gentibus congregabit.

Omnis quidem homo naturaliter scire desiderat: sed scientia, sine timore Dei, quid importat?

Melior est profectò humilis rusticus, qui Deo seruit; quàm superbus Theologus aut Philosophus, qui, se neglecto, Deum aut cursum cæli, considerat.

Quàm multi Deum, in hac uita, multis cognoscere disquisitionibus studuerunt; qui ipsum uidebunt nunquã! quàm multi cælum in hac uita

*vitā emetiri, & perscrutari
contenderunt; qui ipsum in-
trabunt nunquam.*

Qui benè se ipsum cognoscit: sibi
ipso vilescit, nec laudibus delectatur
humanis. Si scirem omnia, quæ in
mundo sunt; & non essem in charita-
te: quid coram Deo me juvaret; qui
tunc ex facto me est judicaturus?

Tandem ergò à nimio sciendi desi-
derio quiescam: quia, *quantò plus
scio, tantò graviùs, me inde,
Deus meus altissime! nisi san-
ctiùs vixero, judicabis.*

*Da mihi, ò Beatissime! ò
Sapientissime! altissimam
& utilissimam eam scientiã:
ut te Deum, Patrem, Filium,
Spiritum sanctum, modicè,
& me misellum hic intimè*

K *cogno-*

*cognoscam : mihi ipsi nihil
tribuam, & de aliis semper
benè sentiam.*

Magna hæc sapientia, & aliqualis
perfectio.

*Etiam si videro alium a-
pertè peccare, vel gravia
quædam perpetrare; ne ta-
men me æstimem meliorem:
quia nescio, quàm diu in bo-
no stare possim.*

Omnes quidem sumus fragiles: sed
neminem, fac, ego iudicem me ipso
fragiliorem: ut veram consequar in
bonitate firmitatem.

CONTEMPLATIO-
NUM ET SUSPIRIO-
RUM HOMINIS
CHRISTIANI
XXX.

De custodia Angelorum.

Benedic,